

Al. 5. Gesti-Mia Rahwa

Kalender,

ehf

Läht-Ramat

1786

Wasta peäle, parrast meie

Isjanda Jēsusse Kristusse

Gündimist.

Tallinnas,

Trükkitud Lindworsse Kirjadega.

**Pärrast sedda talist Jēsusse Kristusse
sündinist, on tännawo se 1786. aastal.**

Pärrast ma- ilma lomist 5735

Pärrast Lutterusse õige Usso ülles-
wõtmist 269

Pärrast wanna katko 129

Pärrast sedda kui wäggi Pranburgi
laks 107

Pärrast sedda kui Toompä pölland 102

Pärrast sedda sure nälja hakkatust 91

Pärrast teist katko 76

**Pärrast mele armolissfema Keisri ja
Sure Prava K A E A D I J N A
sündinist 57**

**Pärrast sedda kui ta haffand wakkit-
fema " " " " 24**

Pühha: Päwa märk D.

Jouto- ja Wastla päwa wahhel, on
8 Nädalat ja 5 Päwa.

Märkide selletamine.

● Noor ku.

▷ Essimenne werendel.

● Täis ku.

◁ Wiimne werendel.

✠ Hea aadrit lasta.

⊗ Hea kuppõ lasta.

✱ Hea arstimisse rohto wõtta.

⊗ Hea külwada ning istutada.

● Hea lapsi wõrutada.

✱ Sedda, mis pitkalliste peab lastwama.

→ Hea puid raiuda hõne tarmis.

⌞ Ahjo tarmis.

p. pärrast.

p. l. pärrast lounat.

e. l. enne lounat.

P. Pühha.

JAMUUKUS. Neäri = Ku.

Kristusje Umberleikam: Luk. 2, v. 21.

1 Neljapääw	Neäri. Pääw. Uita Sesus!	
2 Rede	Albel	Ennamiste
3 Laupääw	Set	2, 37. p. l.

Jesus Egyptusse maal, Matt. 2.

4 Pühhapääw	P. pärr. Neäri	uddune
5 Esmasp.	Metusalem	ja
6 Teisipääw	3. Kuun. P.	Eulm.
7 Restnädal	Julianus	8 ...
8 Neljapääw	Erart	ilm ning
9 Rede	Peatus	7 ...
10 Laupääw	Paawli P.	3. seggone,

Jesus 12. Nastat manna, Luc. 2, 41.

11 Pühhap.	P. pärr. 3. R. P. 1.	
12 Esmasp.	Kain	50. p. l.
13 Teisip.	Hilarius	8 uddune
14 Restnädal	Beliks	lumme
15 Neljap.	irif	7
16 Rede	isbregt	ja
17 Laupääw	Jannise P.	sulla

Sel Kuul. on 31 Päwa.

Pulmad Rana Liinas, Joann. 2, 1.

18 Pühhap.	P. pärr. 3. R. P.	2, 40. e. l.
19 Esmasp.	Sara	saaga
20 Teisipääw	Paab. Seb.	seagatud.
21 Restnädal	Neeto	Lumme sad
22 Neljap.	Winsent	do ning
23 Rede	Eotta	pehme
24 Laupääw	Timoteus	

Peäliskust Kapernauma Liinas, Matt. 8, v. 1.

25 Pühhap.	P. pärr. 3. R. P. 2.	10, 29 p. l.
26 Esmasp.	Holiskarpus	ilm
27 Teisipääw	Krihostom.	on sul
28 Restnädal	Simeon	laga
29 Neljasp.	Samuel	lota
30 Rede	Udelgund	
31 Laupääw	Ann.	

12 nel selle ku päwal, touseb päike fello 8. ning ühhe pole tundi, lähhab alla, fello 3. ning ühhe pole tundi. Pääw on pilt 7. tundi, ja 17. tundi.

SENNIUS. Künla: Ku.

KRISTUS laewa peäl, Matt. 8.

1 Pühhapääw	4 P. p. 3. R. P.	
2 Esmapääw	Künla P.	6, 39. t.
3 Teisipääw	Hanna	Kaunid
4 Keßnaddal	Beronika	külma
5 Neljapääw	Agata	Ilmat.
6 Rede	Eio	Lumme
7 Laupääw	Rikart	saddo

Wina: Märst. Matt. 20, 1.

8 Pühhapääw	9 P. e. R. II. P.	
9 Esmapääw	Salomon	ja
10 Teisipääw	Kolastika	10, 7. t. l.
11 Keßnaddal	Eddo	langed
12 Neljapääw	Eulalia	tnulled
13 Rede	Peningna	Ilmat,
14 Laupääw	Walentin	nende

Kälwi: Mehhest, eul. 8, 14.

15 Pühhap.	8 P. e. R. III. P.	
16 Esmap.	Juliana	järrele

Sel Kuul on tännawo 28 Päwa.

17 Teisipääw	Aleksander	4, 18. p. l.
18 Keßnaddal	Konfordia	on
19 Neljapääw	Sim. Ap.	selge
20 Rede	Eigarius	taewas
21 Laupääw	Jesaias	tule ja

Pimme Tee äres, Luc. 18, 31.

22 Pühhapääw	Paas. P.	Petri P.
23 Esmapääw	Serenus	langema
24 Teisip.	Basil. P.	Maddise P.
25 Keßnaddal	Eupla P.	7, 16. t. l.
26 Neljap.	Nestor	kül
27 Rede	Leander	maga
28 Laupääw	Justus	lota.

1 Snel selle fu päwal touseh päike, kello 7. lähhab
alla, kello 8. vääw on 10, 8 aaga 14. tundi pitk.

MARTIUS.

Paasto: Ku.

Kristusse Riisatamisest, Matt. 4, 1.

1 Pühhapääw	<i>1. Paast. P.</i>	Kaunid
2 Esmaspääw	Medea	Kulmad
3 Teisipääw	Adrian	<i>2, 9. e. l.</i>
4 Keßnåddal	Janus	Ilmade
5 Neljapääw	Kotwrid	—
6 Kebe	Perpetua	järrele
7 Laupääw	Ciprian	woisfid

Kananea, Raefest, Matt. 15, 12.

8 Pühhapääw	<i>2. Paast. P.</i>	heitlik
9 Esmaspääw	<i>3. Paast. P.</i>	tud
10 Teisipääw	Mikeus	† 8
11 Keßnåddal	Konstantin	ja
12 Neljapääw	Krefor	<i>(3, 17. e. l.)</i>
13 Kebe	Ernestus	Peawa
14 Laupääw	Safarias	paistsed

Sest kes Kurratist waawat: Luk. 11, 14.

15 Pühhap.	<i>3. Paast. P.</i>	Ilmat
16 Esmaspääw	Kert	—

Sel Kuul on 31 Päwa.

17 Teisipääw	Druto	tulla
18 Keßnåddal	Willemina	pehmed
19 Neljapääw	Kabriel	2, 9. e. l.
20 Kebe	Matrona	—
21 Laupääw	Pent	ja

5000 Mehhe sõdmissesest, Joann. 6, 1.

22 Pühhap.	<i>4. Paast. P.</i>	tuul
23 Esmasp.	Elts	sed
24 Teisipääw	Kasimir	—
25 Keßnåddal	<i>5. Paast. P.</i>	5, 48. p. l.
26 Neljapääw	Emmanuel	niisket
27 Kebe	Kustaw	Ilmat
28 Laupääw	Kideon	lum

Jesus kirowidega wißsatud, Joann. 8, 46.

29 Pühhapääw	<i>6. Paast. P.</i>	me
30 Esmasp.	Udonias	fad do
31 Teisipääw	Detlaus	ga.

Ionel selle ku päwal touseb päike kello 6. lähkās alla kello 6. pääw on 12. ja õ 12. tundi pilt.

APRILS. Jürri = eht Mahla-Ru.

1 Kestnåddal	Karjaliste P.	uddune
2 Neljapääw	Theodorus	● 5. 7. e. l.
3 Kede	Werdinand	ja
4 Laupääw	Ambros	✱

Kristnuse sisse: sditmissfest, Matt. 21, 1.

5 Pühhapääw	6 P. Paast.	Wihma
6 Esmaspääw	Kölestin	ne,
7 Teisipääw	Aaron	ning
8 Kestnåddal	Liborius	✱
9 Neljapääw	Suur 4 N.	willo,
10 Kede	Suur Kede	● 5. 43. p. l.
11 Laupääw	Leo	✱

Kristnuse Illestousmisfest, Mark. 16, 1.

12 Pühhap.	Esfin. Pühha	nüüd
13 Esmaspääw	Teine P.	
14 Teisipääw	Kolmas P.	on
15 Kestnåddal	Karin	sel-
16 Neljapääw	Rudolf	● 10, 17. e. l.
17 Kede	Hans	ged

Sel Kuul on 30 Päwa.

18 Laupääw	Valerian	Ilmat
------------	----------	-------

Kinnipandud nist, Joann. 20, 19.

19 Pühhapääw	1 P. p. III. P.	kange
20 Esmasp.	Adolarius	
21 Teisipääw	Wilhelm	tulega
22 Kestnåddal	Karistus	✱
23 Neljapääw	Jürri Pääw	lota.
24 Kede	Albert	● 6, 5. p. l.
25 Laupääw	Martusse P.	✱

Heast Karjalist, Joann. 10, 11.

26 Pühhapääw	2 P. parr. Illest. P.	
27 Esmaspääw	Ludolf	✱ kaunis
28 Teisipääw	Klaus	foe
29 Kestnåddal	Witalis	✱ ning
30 Neljap.	Reinmund	selge.

12 nel selle ku päwal touseb päilik, pole tundi pärrast kello 4 ning lähhab alla, pool tundi pärrast kello 7. Pääw on pitk 15. ja 9. tundi.

MÄRUS. Mäis eht Leht: Ku.

1 Rede		Ennamiste
2 Laupääd	Sigismund	
Urrikesse aia pärrast, Joann. 16, 16. <i>Urbainne</i>		
3 Pühhap.		
4 Esmasp.	Rottard	8 uddune
5 Teisip.	Susanna	ja
6 Restnädal	Domisilla	Willo,
7 Neljapääd	Tanilaus	sojemad
8 Rede	Fesiderius	8
9 Laupääd	Job	päwad
Kristusse ärraminneissese, Joann. 15, 15. <i>32. e. l.</i>		
10 Pühhap.		
11 Esmasp.	Wiktoria	
12 Teisip.	Kert	wihma
13 Restnädal	Liberatus	8 tule
14 Neljapääd	Sabina	ja
15 Rede	Sohwi	rahhega.
16 Laupääd	Peregrinus	5, 41. p. l.

17 Pühhap. Digest pallumissest, Joann. 16, 23. *17. e. l.*

Eel Kuul on 31 Päwa.

18 Esmasp.	Madle	selged
19 Teisip.	Proensia	8
20 Restnädal	Pill	Ilmat
21 Neljap.	<i>Urbainne</i>	8
22 Rede	Emilia	nende
23 Laupääd	Eduard	8, 29. e. l.

Wõmustajast, Joann. 15, 16. *15. e. l.*

24 Pühhap.		
25 Esmasp.	<i>Urbainne</i>	8 järrel
26 Teisip.	Ester	wihma
27 Restnädal	Peet	ja
28 Neljap.	Willem	mürri-
29 Rede	Petronella	8 ta-
30 Laupääd	Wikand	minne.

Pühhast Waimust, Joann. 14, 23.

31 Pühhap. *17. e. l.*

8mal selle ku päwal touseb päike pole tundi pärrast kello 3. ning lähhab alla, pole tundi pärrast kello 8. pääd on pitk 17. d. agga 7. tundi.

1 Esmaspäät	2 Pühha	heitlik=
2 Teisipäät	3 Pühha	8 kud
3 Keßnädal	Rasmus	3 Imat
4 Neljapäät	Eiso	8
5 Kebe	Ponivasius	foe
6 Laupäät	Artemius	8 ja

Jesus ja Nikodemus Joann. 3, 1.

7 Pühhapäät	8 aino Jum. P.	selge
8 Esmaspäät	Medardus	(10, 4. e. l.)
9 Teisipäät	Pertram	uddu=
10 Keßnädal	Blawius	8
11 Neljapäät	Willelm P.	sed
12 Kebe	Tobias	ja
13 Laupäät	Barnabas	

Kikkast Mehest, Luk. 16, 19.

14 Pühhapäät	1 P. p. s. a. 3. P.	
15 Esmasp.	Witus	1, 32. e. l.
16 Teisip.	Justina	Wihmsed
17 Keßnädal	Kreet	päwad

18 Neljapäät	Nikander	willud,
19 Kebe	Kermasius	Wihmsed
20 Laupäät	Algarus	ja mürris=

Surest Shto: sōma: aiaß, Luk. 14, 16.

21 Pühhapäät	2 P. p. s. a. 3. P.	
22 Esmaspäät	Alfasius	Do, 17. p. l.
23 Teisipäät	Vasilius	tamisega
24 Keßnädal	Jani Päät	immat
25 Neljapäät	Kristiana	näud
26 Kebe	Jeremias	sojad
27 Laupäät	Ladislauß	ja selged

Kadduunt Lambast, Luk. 15, 1.

28 Pühhapäät	3 P. p. s. a. 3. P.	
29 Esmasp.	Peet. Päät	päwad.
30 Teisip.	Judit	9, 38. p. l.

1 onel selle Ku Päwal touseb päite 3. werendel pärrast kello 2. ning lähhab alla, üks werendel pärrast kello 9. Päät on pitk 18 ning üks pool tundi. S on 5 ning üks pool tundi.

SUGUS.

Heima = Ru.

1 Restnåddal	Teobald	selged
2 Meljapåam	Heima Mar. P.	ia
3 Kede	Kornelius	fuiwad
4 Laupåam	Ulrik	Imade

Olge armolissed, Luk. 6, 36.

5 Pühhap.	4 P. P. 3. a. 3. P.	
6 Esmasp.	Hektor	jårrele
7 Teisipåam	Erino	C 27. 44. P. L.
8 Restnåddal	Temetrius	on õiget
9 Meljapåam	Rilian	pallawad
10 Kede	Israel	ia
11 Laupåam	Elenora	Uddused

Robfest Kalla: sagist, Luk. 5, 1.

12 Pühhap.	5 P. P. 3. a. 3. P.	
13 Esmasp.	Marrette P.	Ilmat
14 Teisipåam	Ponawent	C 10, 50 e. l.
15 Restnåddal	Prof Jagg.	lota.
16 Meljapåam	August	
17 Kede	Aleksius	Påwad
18 Laupåam	Rosina	on

Set Kuul on 31 Päwa.

Wariseride Dignusfest, Matt. 5, 20.

19 Pühhap.	6 P. P. 3. a. 3. P.	
20 Esmaspåam	Elmas	weet
21 Teisipåam	Daniel	waiknet
22 Restnåddal	Apollina	D 5, 21. e. l.
23 Meljapåam	Karolina	ia õõd kanz
24 Kede	Kirsti	get fastet,
25 Laupåam	Sakobi P.	nüüd

4000 Wehhe sõdmisfest, Mark. 8, 1.

26 Pühhapåam	7 P. P. 3. a. 3. P.	
27 Esmasp.	Marta	on Wihma
28 Teisipåam	Peatrij	ia mürri-
29 Restnåddal	Alwi P.	C 27. 42. P. L.
30 Meljasp.	Abdon	stammne
31 Kede	Kermann	odata.

14nel selle fu päwal, touseb päife 3. werendel
pärast kello 4. ning lähháb alla, werendel pärast
kello 7. päam on pist 14. ning üks pool, õ agga 9
ning üks pool tundi.

AUGUSTUS.

Leitusse-ku.

1 Laupääd	Petri Wang	suur
Walle Prohwetides, Matt. 7, 15.		
2 Pühhapääd	2 P. p. 3. a. 3. P.	
3 Esmaspääd	Eleasar	Paudo
4 Teisipääd	Judas	ja
5 Restnädal	Dominikus	raske
6 Neljapääd	Eigenius	7, 13. p. 1.
7 Rede	Donatus	...
8 Laupääd	Siriacus	Wihm

Ullekohtesf Majaspidajast, Luf. 16, 1.

9 Pühhapääd	9 T. p. 3. a. 3. P.	
10 Esmasp.	Laurile P.	Rahhe-
11 Teisipääd	Herm	ga
12 Restnädal	Eusebius	10. 12. p. 1.
13 Neljap.	Klara	seggas
14 Rede	Ello	+
15 Laupääd	Kull Mar.	tud.

Jerusalemia ärrarikmissesf, Luf. 19, 41.

16 Pühhapääd	10 P. p. 3. a. 3. P.	
17 Esmaspääd	Dnesimus	Tuulne

Sel Kuul on 31 Päwa.

18 Teisipääd	Leno	... willo
19 Restnädal	Sebald	... ja
20 Neljapääd	Kut	II, 12. p. 1.
21 Rede	Wilibert	niisket
22 Laupääd	Safeus	Imat.

Wariserist ja Lölwerist, Luf. 18, 41.

23 Pühhapääd	11 P. p. 3. a. 3. P.	
24 Esmasp.	Petri P.	selged
25 Teisipääd	Eudwif	...
26 Restnädal	Greneus	ja
27 Neljap.	Perent	sojad
28 Rede	Augustin	9, 44. p. 1.
29 Laupääd	Joann. Hull	Päwad

Kurdist ja Seletumast, Mark. 7, 31.

30 Pühhap.	12 P. p. 3. a. 3. P.	
31 Esmasp.	Benjamin	tulega

14 nel selle ku päwal touseb päike 3. werendel
 pärrast kello 4. ning lähhab alla, werendel pärrast
 kello 7. pääd on piff 14. ning üks pool, 6 agga
 9. ning üks pool tundi.

SEPTEMBER. Siggise, eft Mikli, Ru.

1 Teisipáam	Ekidius	wait
2 Restnáddal	Elisa	net
3 Nelsjapáam	Nielmart	Wihma
4 Rede	Moses	1, 12. 4. k
5 Laupáam	Kai	sed

Preestrif ja Lewi, ist, Luf. 10, 23.

6 Púhhap.	13 P. p. 3. a. 2. P.	
7 Esmasp.	Megina	willud
8 Teisipáam	Maria Sund.	
9 Restnáddal	Abigail	ja
10 Nelsjapáam	Eobald	langed
11 Rede	Þóro Þáam	0, 35. p. l.
12 Laupáam	Cirus	

Rúmlest Þiddali, többis: Luf. 17, 11.

13 Púhhap.	14 P. p. 2. a. 3. P.	
14 Esmaspáam	Uendani.	tunl
15 Teisipáam	Nikodemus	sed
16 Restnáddal	Ememia	3lmat.
17 Nelsjapáam	Titus	

Hel Ruul on 30 Páwa.

18 Rede	Berner	Elge
19 Laupáam	Maustus	4, 57. p. l.

Wammopani, Matt. 6, 24.

20 Púhhap.	Matt. P.	
21 Esmasp.		taew.
22 Teisipáam	Morits	
23 Restnáddal	Olea	Kange
24 Nelsjapáam	Kleomas	Wilm
25 Rede	Harald	7, 4. p. k
26 Laupáam	Detel	

Staini Liina surnust, Luf. 7, 19.

27 Púhhapáam	15 P. p. 3. a. 3. P.	
28 Esmaspáam	Wentzel	
29 Teisip.	Wentzel Þáam.	Lounis
30 Restnáddal	Hironimus	kilm.

12 nel selle fu páwal touseb páife kello 6. ning
láhhab alla kello 6. páam on pitt 12. ning d la
12. tundi.

ORDOBER. Wina: ehl Roja: Ku.

1 Neljapäär	Volrad	Kuivad
2 Keede	Zairus	ia willo
3 Laupäär	Woliner	9, 12. e. l.

Wee: Ebbiseft, Ent. 14, 1.

4 Pühapäär	17 P. p. 3. a. 3. P.	
5 Esmaspäär	Wides	Ilmat.
6 Teisipäär	Almalia	uddu
7 Keeltnäddal	Kustaw	ne,
8 Neljapäär	Tomasia	lumme
9 Keede	Purkart	saddo
10 Laupäär	Angelus	rahhega

Euremaß Räsust, Matt. 22, 33.

11 Pühap.	18 P. p. 3. a. 3. P.	5,
12 Esmasp.	Mat	(15. e. l.)
13 Teisipäär	Tersia	segga-
14 Keeltnäddal	Kalikstus	tud
15 Neljapäär	Heddo	+
16 Keede	Kallus	ja
17 Laupäär	Olop	tuulne.

Sel Kuul on 31 Päwa.

Umatud Innimesseft, Matt. 9, 1.

18 Pühapäär	19 P. p. 3. a. 3. P.	
19 Esmaspäär	Eutsius	19, 23. e. l.
20 Teisipäär	Wendelin	7 Pehmed
21 Keeltnäddal	Ursel	3. ning
22 Neljapäär	Gewerin	lumme
23 Keede	Salome	saddused
24 Laupäär	Wlorentin	ilmat.

Pulma Ridesft, Matt. 22, 1.

25 Pühapäär	20 P. p. 3. a. 3. P.	
26 Esmaspäär	Almandus	4, 28. e. l.
27 Teisip.	Wiliy	7
28 Keeltnäddal	Engelbregt	niid
29 Neljapäär	Upsalom	loop
30 Keede	Josamat	kulme-
31 Laupäär	Wolfgang	maßs.

16 nel selle ku päwal touseb päife pole tundi
pärast kello 7. ning lähhab alla pole tundi pärast
kello 5. päär on pitk 9. d 15. tundi.

NOVEMBER.

Talwe = Ku.

Runninga Mehhe: Poiast, Joann. 4, 47.

1 Pühhapääw	<i>21 N. p. 3. J. V. Pühha V. e</i>	
2 Esmaspääw	<i>Lingede P.</i>	
3 Teisipääw	Kottilies	Uddune
4 Restnaddal	Ott	lumme
5 Neljapääw	Råsser	tuiß ja
6 Rebe	Paltser	kange
7 Laupääw	Klaudius	tuul.

Kawwalast Eullasest, Matt. 18, 23.

8 Pühhap.	<i>22 N. p. 3. a. J. P.</i>	
9 Esmaspääw	Teodora	II, 48. p. 1.
10 Teisipääw	<i>Martin Lutter</i>	fülme=
11 Restnaddal	<i>Martin Püß.</i>	mat
12 Neljapääw	Artadus	ilmat
13 Rebe	Predrik	lumme
14 Laupääw	Leopold	ja

Kobto: Rahhast, Matt. 22, 15.

15 Pühhapääw	<i>23 N. p. 3. a. J. P.</i>	
16 Esmasp.	Alwans	tulega.

Sel Kuul on 30 Päwa.

17 Teisipääw	Zonas	D II, 17. p. 1.
18 Restnaddal	Egra	niiff
19 Neljapääw	<i>Elsbee</i>	+ resse
20 Rebe	Amos	ja
21 Laupääw	<i>Maria Ohro.</i>	uddune

Wiimsest Kobust, Matt. 25.

22 Pühhapääw	<i>24 N. p. 3. a. J. P.</i>	
23 Esmaspääw	Klement	Lumme
24 Teisipääw	Josias	<i>2, 22 p. 1.</i>
25 Restnaddal	<i>Rudrina P.</i>	✱
26 Neljap.	Konrad	kaunis
27 Rebe	Isai	fülma
28 Laupääw	Künter	ja

Kristusse fisse: iditmisest, Matt. 21, 1.

29 Pühhap.	<i>25 N. p. 3. a. J. P.</i>	
30 Esmasp.	<i>Andree P.</i>	tulega.

9mal selle fu päwal touseb päike pole tundi
pärast kello 8. ning lähhab alla pole tundi pä-
rast kello 3. päaw on piß 7. ö agga 17. tundi.

DECEMBER.

Joulo - Ku.

1 Teisipääd	Arent	9, 5. p. l.
2 Keßnädal	Kandidus	Behme
3 Neljapääd	Parho	ning
4 Nede	Ugaton	niis-
5 Laupääd	Wolber	te

Lähhet enae wimist Päwa, Luk. 21, 25.

6 Pühhapääd	2 Kr. Tull. P.	tuulne
7 Esmaspääd	Natalia	ja
8 Teisipääd	Mar. Sam.	lumme
9 Keßnädal	Zuhkum	● 6, 52. p. l.
10 Neljapääd	Lühhem. P.	
11 Nede	Elfo	tuist
12 Laupääd	Otilia	L

Joannes Wangl - Tornis, Matt. 11, 2.

13 Pühhap.	3 Kr. Tull. P.	kange
14 Esmaspääd	NikasiuS	tuleaa.
15 Teisipääd	Joanna	Sel-
16 Keßnädal	Lidia	→
17 Neljapääd	Alcina	● 10, 25. e. l.

Sel Kuul on 31 Päwa.

18 Nede	Kristom	ged.
19 Laupääd	Lott	Ilmat

Joannesse Lunnistussest, Joan. 1, 9.

20 Pühhapääd	4 Kr. Tull. P.	kulmas-
21 Esmaspääd	Eoma P.	ga
22 Teisipääd	Neata	...
23 Keßnädal	Nido	terwad
24 Neljapääd	Ewa	● 1, 48. p. l.
25 Nede	Joulo P.	selle
26 Laupääd	Teime P.	

Eest ImmetS - pannemissest, Luk. 2, 33.

27 Pühhap.	P. v. Joulo	Kolmas P.
28 Esmasp.	Güta L. P.	aasta
29 Teisipääd	Noa	peäle
30 Keßnädal	Tawet	L ots.
31 Neljap.	Silvester	6, 52. e. l.

Ionel selle fu päwal touseb päife werendel pärrast kello 9. ja lähhab alla : werendel pärrast kello 1. pääd on pitk 1. ja üks pool tundi, o agga 18. ja üks pool tundi.

Päwa - ja Ku - Warjutas
missest.

Sel aastal saab Päaw kolm kord,
ja Ku ka kolm kord warjutud; agga meie
ei sa neist keigedest enam, kui se ainus
suur Ku warjutamine nähha.

Se esimenne Päwa warjutamine
on ühheksateistkümneal Neäri ku pä-
wal.

Se teine neliateistkümneal Heina
ku Päwal pärrast kess-döö.

Se kolmas Päwa warjutamine on
ühheksamal Joulo-ku Päwal õhto-
aial.

Se

Se esimenne Ku-warjutamine on
kolmandamal Neäri ku Päwal pärrast
Lounat.

Se teine kolme kümneal Neäri
ku päwal enne Lourat, ja se wime
mis Kuud opis warjut b ja keige
Europa maal nähtaw on, tulles sel
kaksikümne kolmandamal Joulo ku
päwal: selle hakkatus on warsi pärrast
kello kaksateistkümme döö aial; se täis
Pimmedus kui kel pea üks on ja se
warjutamine wottab ühtekokko kolm
ja enam kui üks Pool-Lundi aega;
ku saab pea kaksikümme kaks Lolli
warjutud.

üks

Üksteisikümnes Jäggo.

§. 513. Moses wöttis neid sure Rõmo-
ga wasto, ja rakis omma Ühijale üles keik
need sured Teud, mis Jehowa omma Rah-
wa heaks olli teinud Egiptusse Maal, ja
punnase Merre jures (§. 484), ja parrast
sedda siin Rõrbes. Ja Ietro olli selle peale
wägga rõmus, ja kitis Jehowat, Israeli
Zummalat (sest iggal Rahwal olli sel Üjal
so jälle isse Zummal (§. 80.)); ja Ietro tõi
keikuggused Ohwrid Jehowale, tedda au-
ustada. Ja nemmad wotsid ühheskous
Leiba Jehowa ees.

§. 514. Ja se sündis teisel Päwal, kui
Moses istus Rahwale Rohhut moistmas,
ja Rahwas temma jures seisis Homikust
Shtoni; siis Ietro panni sedda wägga im-
meko, et Moses ütsi teige selle Hulga Rah-
wa (§. 471.) No. Asjad püdis selletada,
ja neile Zummalala Seadmissed ja Rõsso

Oppe

Oppetussed keik teada anda. Ja ta ütles
Mosessele: Se ep olle hea, mis sinna teed,
sest sinna nõrked ärra, ni hāsti kui se Rah-
was, mis so jures on sest se Assti on sul
wägga raske, sa ei joua sedda mitte ütsi
ärratehha.

§. 515. Sepärrast kule nüüd mo San-
na (ütles ta), ma tahhan sulle Nou an-
da, ja kũl Zummal on sinnoga. Olle sin-
na Rahwa eest Zummalala jures, ja wi-
nende asiad temma ette, ja selleta neile
need Seadmissed ja Rõsso Oppetussed ärra,
et nemmad teadwad sedda Teed, mis
nemmad peawad kũima Jehowa ees, ja
sedda Eddõd, mis nemmad peawad teggema.

§. 516. Agga mu Asjade polest (üt-
les Ietro) katsu sinna Rahwa seast wah-
wad ja tõssised Mehhed, kes Jehowat
kattwad, ja Ahnust wihtawad, neid pans-
ne nende ille Pealiktuks, monned ille
igga tubhande, monned ille igga sa-

ja, ja ülle igga wiefümne, ja ülle igga
kümne, et nemmad iggal Usjal Rahwa-
le Rohhut moistwad. Ja se olgo nenda,
et nemmad igga suurt Usja sinno ette to-
wad, agga feik wähhemad Usjad selleta-
wad nemmad isse ärra. Nenda te enne-
sele se Koorm fergemaks, et nemmad sed-
da sinnoga kandwad, siis weid sa wasto
piddada, ja feik Rahwas saab ka Rah-
hoga omma Paika minna.

S. 517. Ja Moses näggi, et temma Usja
Nou hea olli, ja teggi ja seadis feik sedda
möda, kui Jtro temmale rakis. Ja Jtro
sowis Mosessele Onne ja Abbi Jehowast,
ja läks jälle taggasi omma Rahwa jure
Midjani Male.

S. 518. Ja Israelli Rahwas tõstsid
omma Lager ülles Rewidimist ehk Orebi
Mäe iurest (S. 504), ja läksid eddasi: ja
kolmandama Ku essimesel Päwal pär-
rast nende Wäljamine mist Egiptusse
Maalt

Maalt (S. 490) said nemmad mai Rör-
be, kus ka üks kõrge Mäggi olli, kuhho
Moses üllesläks Jehowa ette, temma
Tahtmist teada sama.

S. 519. Ja Jehowa käs kis Mosesi töl-
da Rahwale: Kui teie diete wõttate mo-
Sanna kuulda, ja mo Seadussed pidda-
da, siis peate teie minno ommad ollema
keige Rahwa seas, et kül feik Mailm on
minno pärralt, ja teie peate mulle ühheks
isse Rigiks ja pühhaks Rahwaks ollema!
Selle peäle feik Rahwas hüüdsid otse üh-
he Heälega: Meie tahhame feik tehha,
mis Jehowa rägib ja käsib!

S. 520. Ja Jehowa käs kis Mosesi püh-
hikseda sedda Rahwast Jehowale, ja nem-
mad piddid pessema ommad Rided ja en-
nast puhhastama neid kahhel Päiwi, ja
walmis ollema kolmandama Päwa was-
to, sest et Jehowa sel Päwal keige Rah-
wa nähhes piddi otse mahha tul emma Mäe

peäle Moset jure ühhes paksus Piltwes,
ja keik Rahwas peaks kuulma, kui J. ho-
wa tem naga rägiks, et nemmad ussutsid.
Moset Piltwest Piltweni.

§ 521. Ja Jummal käsks Moset las-
ta rehha üks Raja ehk Pire selle Mäe üm-
ber, et ükski mu ellaw loom senna üles
ei tulleks, egga temma allumisse Kohta
dessegi ei puduks; sest kes ial se Mäe lig-
gi tulleks, se piddi kohhe Riwwidega sur-
nuks wissatama, ehk Nooltega mahha
lastama, olgo se Logus ehk Inimenne, se
ei piddand mitte Ellusse jätama. Ja Mo-
ses läks Mäelt mahha, ja seadis keik nenda.

§ 522. Ja Kolmandel Päwal warra ol-
lid Walgolõmissed nähha ja paks Piltw
se Mäe peäl, ja Piltsemürristamissed
kuuldi, ja wägga kange Passuna-Heäl,
nenda et keik Rahwas Lagris wärrises.
Ja Moses wiis Rahwas Lagrist wälja Je-
homa ette Mäe alla seisma. Ja Sinai
Mäggi

Mäggi suitses keik, ja temma Suits tou-
sis üles kui Ahjo Suits, ja keik se Mäg-
gi wärrises wägga, ja Passuna Heäl
Jummala Inglidest kais, ja sai ikka kan-
gemaks. Ja Moses räkis, ja Jehowa
wastas temmale selge Heäleaga.

§ 523. Ja Jehowa tulli Tulle sees mah-
ha Sinai Mäe Otša, ja kutsus Moset,
ja käsks tedda ueste Rahwale kowwaste
kinnitada, et ükski neist ei peaks tungima
Jehowa jure tulla watama, egga ülle selle
Pire tullema (§. 521.), et mitte Jehowa
omma Wihha sees selle ülle ei tulleks. Ja
Moses läks alla, ja andis sedda Rahwale
teada.

§ 524. Se peäle siis, kui keik waike olli
ja tãhhele panni, räkis Jummal seält Tul-
le seest keige selle Hulga Rahwa (§. 471.)
kuuldes, ja ütles: „Minna ollen Jehowa,
„sinno Jummal, kes sind Egiptusse Maalt,
„seält Orjade Kojast, on wäljawinud; sun

„ei pea mitte teisi Jummalaid ollema min-
„no Valle kõrwas.

§. 525. „Sinna ei pea ennesele mitte
„teggema ühtegi nikkertut Kujo, egga min-
„gisuggust Näggo, sellest mis Taewas
„üllewel, egga sest, mis Ma peäl, egga
„sellest, mis Wee sees Ma all on: sinna ei
„pea nende ette mitte kummardama, egga
„neid tenima;

§. 526. „Eest minna Jehowa, sinno
„Jummal, ollen üks pühha Wihhaga
„Jummal, kes Wannenitte üllekohhut
„nuhtleb Easte Kätte kolmandest ja nel-
„jandest Pölwest sadik, neile, kes mind wi-
„harwad; ja kes Heldus: üllešnaitab mit-
„me tuhhandele neile, kes mind armasta-
„wad, ja minno Kässud peawad.

§. 527. Sinna ei pea mitte Jehowa
„omma Jummal Nimme ilmaasjata
„Suhho wõtma, sest Jehowa ei pea tedda
mitte

„mitte ilmašuta, kes temma Nimme il-
„maasjata Suhho wõttab.

§. 528. „Wõttele Hingamisfe Pawa peä-
„le, et sa sedda pühhitšed. Kuus Pawa
„pead sa Edd teggema, ja keif omma
„Teggemist ärrateggema, agga seitsmes
„Pääw on Hingamisfe Pääw Jehowale
„sinno Jummalale, siis ei pea sa ühtegi
„Teggemist teggema, ei sinna isse, egga so
„Poeg, egga so Tütär, egga Sullane,
„egga ümmardaja, egga so Lojustega se
„Wööras, kes so Wärrawis on: sest kue
„Pawaga on Jehowa teinud Taewast ja
„Maad ja Merd, ja keif mis nende sees on
„(§. 14.), ja ta hingas seitsmemal Pā-
„wal, sepärrast önnistas Jehowa se Hin-
„gamisfe Pawa, ja pühhitšes tedda.

§. 529. „Aluusta omma Issa ja omma
„Emma, et sinno Ello Pawad sawat pit-
„kendud seäl Maal, mis Jehowa sinno
„Jummal sulle annab. Sa ei pea mitte

„tapma. Sinna ei pea Abbiello ärravit.
„kuma. Sinna ei pea mitte warrastama.

§. 530. „Sa ei pea mitte omma Eigi-
„messe wasto räkima kui Balletunnistus
„Mees. Sa ei pea mitte himmustama omma
„Eiggimesse Rodda. Sinna ei pea mitte him-
„mustama omma Eiggimesse Naest, egga
„temma Sullast, egga ta Eeslit, egga min-
„gisuggust, mis so Eiggimesse pärralt on.

§. 531. Need kümme Rässo Sanna
räkis Jummal. Ja Israeli Rahwal tulli
suur Hirm ja Kartus peäle, kui nemmad
nenda Jehowa ennese Heält (§. 524.) kuul-
sid, ja temma suurt Au ja Wägge näggid
(§. 522.); nemmad wärrisefid wägga, ja
ütlesid Mosessele: Rägi sinna meile, ja
to teäda Jummal Tahtmist, ja meie tah-
hame sedda kuulda; agga ärgo räkigo Je-
howa meiega, et meie ärra ei sure.

§. 532. Ja Moses ütles Rahwale: är-
ge kartke! sest Jehowa on sepärrast tul-
nud

mid sel Wisil mahha, et temma Kartus
teie Silmadees peab ollema, et teie mitte
Patto ei te. Ja Rahwas jäi emalt seisma.

§. 533. Agga Moses läks ueste ülles
Mäele, ja astus se sure Pimmedusse sisse,
kust Jehowa räkis. Ja Jehowa selletas
temmale seäl weel mitto Usja ja Rässo
Seädust ärra, mis temma Rahwale pid-
di teäda wima. Ja Moses kirjotas keif
Jehowa Sannad ülles, ja tulli jälle Rah-
wa jure..

§. 534. Ja teisel Hommikul warra ehhi-
tas Mäe all Jehowale ühhe Altari, ja kaks-
teistkümmend Ohwri Sammast, Israeli
Easte kakssteistkümmne Sugguarrude järrele
(§. 320.), ja satis Israeli Easte nored Meh-
hed seäl peäl Pöletamisie Ohwrid ja Tān-
no Ohwrid Jehowale ohwerdama. Ja
nende tappetud Ohwri Lojuste Werd rip-
putas Moses muisi Altari peäle, agga muist
ehk poolt Werd lastis ta panna Kaufifeste
sisse.

S. 535. Ja Moses wöttis se Seädusse Ramato (S. 533), ja lugges Rahwa kuuldes keif need Seädussed, mis ta Jehowa Suust Raamatusse olli kirjotanud. Ja keif Rahwas hüdis: Keif mis Jehowa on rālinud, tahhame mele tehha ja kuulda.

S. 536. Ja Moses wöttis need Kaufisesed se Ohwri Werrega, ja ripputas sedda Werd Rahwa peäle ja ütles: Se on se Seädusse Werri, mis Jehowa teiega (Seädust) on teinud keige nende Sanna-de pārrast, mis teile on kulumud.

S. 537. Ja Jehowa kāsks Mosesi Māe le jälle üllestulla, ja ennesega wotta omma Wend Aaron, ja Aaroni kāsks Poega Nadab ja Abiu, ja weel seitsekümmeend Israeli Rahwa Wannemist (agga muud üfski ennām Rahwa seast); needsammas piddid emalt Jehowat kummardama, agga mitte Jehowa liggi tulles, waid Moses üfsi. Ja nemmas nāggid (dōldakse) Israeli

Israeli Jummalat temma Au sees, ja temma Jalge all olli kui hiilgawast Kimwidest tehtud Pōrmant, ja kui Taewas isse ommas Selgusse.

S. 538. Ja Jehowa kutsus Mosesi ennes jure, ehk omma Au sisse, üles Māe peäle. Ja Moses wöttis omma Tener Josua ennesega, Jummalat jure üles Māe peäle minna, ja õppetās Rahwa Wannemile, et nemmas piddid tedda seäl. Māe jures otama; ja Aaron ja Ur piddid ni kaua Mosesse üssemel ollema, et iggaüks Rahwa seast nende jure wotks minna, kenneel middagi Teggemist olleks.

S. 539. Ja Moses lāks ülespidi, ja Pilw kattis sedda Māgge, ja Jehowa Au seisis Sinai Māe peäl. Ja se Pilw kattis sedda Māgge kuus Pāwa, ja seltsmemal Pāwal hüdis Jehowa Mosesi Pilwe seest. Ja Jehowa Au Nāggo olli kui sõia Tulloke Māe Otsas keige Israeli Rahwa nāhes.

hes. Ja Moses läks Pilwe sisse, kui ta
ülles Mäe peäle olli sanud (sest selle Si-
nai Mäe Kõrgust olli paljo.)

S. 540. Ja Jehowa õppetas ja rälis
Mosessele seal, kuidawisi Israeli Rahwas
omma Jummalat Tenistust nüüd ja tul-
lewad Aljal piddid piddama; sest Egiptus-
se Maal ep olnud neil Aega antud, se peä-
le mõttelda, ja Egiptusse Rahwas ollid
hopis Pimmedusse se tõssise Jummalat
Tundmisse polest, ja ei teadnud Jehowast
Taewast ühtegi: agga nenda ei piddand
se jama selle Rahwa jures, fedda Jehowa
ennese ommaks olli ärrawallitsenud (S. 539).

S. 541. Ja Moses jäi senna Mäe peäle
nällikümme päewa ja Ööd, senni kui
Jehowa temmale keik sai õppetand, ja need
Kuiud temmale näitnud keigest neist Aja-
dest, mis Jummalat Tenistusse jures pid-
did tehtama ja seätama; ja keigewimaks
Kinnitas Jummal temmale ka ueste weel
Hingamis

Hingamisse Päwa Pihhitsemist (S. 528),
et se Päaw Israeli Rahwa jures õige püh-
ha piddid ollema Jehowale.

S. 542. Ja kui Jummal Mosessele keik
sai rälitud, mis temmal tarwis teada olli,
siis andis Jummal temmale kaiks Tun-
nistusse Lauda, need ollid Kirwist, ja
Jummalat ennese tehtud, ja se Kirri olli
Jummalat kirjotud; mollemist Poolest olli
nemmad kirjotud Jummalat Käskude ja
Seadustega.

S. 543. Israeli Rahwal jäi Aeg igga-
waiks Mosesst taggasi otada (S. 541). Mem-
mad tullid kofko Aaroni jure ja ütlesid:
Te meie Jummalaid, kes meie ees käi-
wad, sest se Mehhest Mosessest, kes meid
Egiptussest seie on illestonud, ei tea meie
mitte, mis temmale on juhtund. Ja Aaron
olli warsti walmis fedda teggema, ja ütles:
Kiskuge ärra need Kuld. Ehted, mis teie
Aeste, ja Poegade, ja Tütarde Kõr-
wades

wades on. ja toge minno Rätte. Ja Rahwas teggid nenda.

§. 544. Ja Aaron walmistas ühhe Wor-
mi terrema Rauaga, ja wöttis feik need
kuld Rõrwa Ehted, mis Rahwal rohkes-
te temmale anda olli, ja sullatas sedda
Kulda, ja teggi ja wallas sest üks Was-
sikas. Ja Rahwas hüdis: Se on sinno
Zummal, oh Israel, kes sind Egiptusse
Maalt feie on üllestonud.

§. 545. Ja Aaron ehitas ühhe Altari
selle ue Zummalale, ja hüdis Rahwa seas
wälja: Homme on üks Pühha Jehowa-
le! Ja teisel Hommikul warra tulli Rah-
was kofko, ja ohwerdasid feiksuggused
Ohwrid selle Ebba. Zummalale, ja istusid
mahha söma ja joma, ja tousid ülles män-
gina —. Ni ussinaste kaddus se Hirm
Jehowa eest (§. 531), ja feige temma
Heateggemiste Mällestus nende Südda-
mettest ärra.

§. 546

§. 546. Jehowa panni sedda feik tühhe-
le Sinai Mäe peält, kus Moses alles olli
(§. 541); ja Jehowa rälis Mosessele feik,
mis Israeli Rahwas seäl Mäe all ollid
ettewõtnud tehha, ja ütles: Ma nään, et
se on üks kangelaelne Rahwas; ja nüüd
tahhan minna omma Wihha sees nende
peäle Otša tehha ja neid ärrakautada ja
sinno Suggu tahhan ma sureks Rah-
waks tehha. Algga Moses pallus Jeho-
wat wägga allandikkult, neile meel andeks
anda, ja mitte omma Wihha sees nende
Rätte maksta. Ja Jehowa wöttis ta Pal-
wet kuulda.

§. 547. Ja Moses hakkas Mäelt mah-
hatullema, ja need kaks Zunnistusse Lau-
da (§. 542.) ollid temma Käes, ja temma
Tener Josua olli temmaga (§. 538). Ja
kui Josua kulis Rahwa Heäle, et nemmad
Lagris õiskasid (§. 545.), ütles ta Mo-
sessele: Soddimishe Heäl on Lagris! Al-

X 7

84

ga Moses ütles : Ei se polle nisugguste
Heäl, kes hüüdwad : Boimus Räes! eg-
ga ka nende Heäl, kes hüüdwad : Huf-
las keik! waid ma kulen nendesugguste
Heäle, kes wastastikko hüüdwad.

§. 548. Ja kui Moses Lagri liggi sai,
ja sedda wallatud Bassikast näggi (§. 544),
ja et Rahwas selle ees riddastikko tandisid
ja mängisid (§. 545), ja temmale Pühha
piddasid; siis Mosesse Wibha süttis põls-
lema, nenda et ta need Tunnistusse Lau-
ad, mis Jehowa temmale olli annud (§.
542), mahha ja katki wiskas ommast
Räest. Ja ta wöttis se Kullast Bassika,
ja põlletas sedda ärra Tullega, ja toukas
ja jahwatas sedda peneks, ja ripputas Wee-
peäle, ja andis sedda Rahwale juua.

§. 549. Ja Aroni wasto ütles Moses :
Mis on se Rahwas sulle teinud, et sa ni
suurt Patto olled nende peäle saanud?
Aaron tahtis sedda keik Rahwa Süüks
lülita

lülitada, agga Moses moistis pea, et Ara-
ronil keigeennam Süüd sest olli, sest et tem-
ma ni kaua, kui Moses ärra olli, piddi
Rahwa Wallitseja ollema (§. 538); ja
temma ommad Rõnned tunnistasid, et ta
isse nisuggust hirmsat Asteja olli ärraarwa-
nud (§. 544.), ja warsti walmis olnud,
Rahwa Tahtmist reggema (§. 543), ja
sedda keigeennam küt sepärrast, et temma
Meles seisis, mis ta Egiptusse Maal olli
näinud, kuida seal Paggana-Asteja Ra-
was ühte ellusat Ärga kui omma Jum-
malat auustasid (nenda kui wannad Kir-
jad sedda tunnistawad.)

§. 550. Ja Moses jäi Lagri Wärrawas-
se seisma, ja hüdis wälja : Kes Jehowa
pärrast on, se tulgo mo jure! Ja temma
jure koggusid kolkko keik Lewi Mehhed,
ehk Jeraeki kolmandama Poja Lewi Sug-
gundossa, kust Moses isse ka pärritud olli.

§. 551. Ja Moses kaskis neid pärrina
ommad

ommad Mõõgad Wõle, ja Lagrist lābbis
kāia seīna ja teīna, ja ārratoppa, kes
tal nende Kätte juhatus, ehk need olleksid
nende ommad Bennad, ehk Sõbrad ehk
muud Suggulased ollewad. Ja Lewi
Mehhed teggid nenda, ja tappeti sel Pā-
wal Rahwa seast liggimalt kolmtuhhat
Meest. Nenda lōi Jehowa sedda Rah-
wast selle hirmsa Patto pārrast.

§. 552. Ja Moses lāks Māele ūlles jalle
teisel Pāwal, Rahwale Ūrraleppitamist
noudma Jehowa jures. Ja ta pallus wāg-
ga allandikkult Jehowat, neile sedda Pat-
to andeks anda, ja ennemalt temma Nim-
me ārrakustutada Ello-Ramatust, kui
sedda Rahwast ārrakautada (§. 546); ni
wāgga armastas Moses sedda Rahwast!

§. 553. Aga Jehowa ūtles: Sedda
tahhan ma ārrakustutada ommast Rama-
tust, kes iol mo wasto on Patto teinud;
ja nüüd minne ja we se Rahwas senna Ma-
le,

le, mis ma sulle ollen ūttelnud, ja Wan-
dega nende Wannemile tootanud, ja mo
Ingel peab so eli kāima, ja wāliaajama
Kanaani ja Emori Rahwast nende eest;
agga minna ei tahha teie seas ūllesminna,
et ma mitte Osa neile peāle ei te Silma-
pilkmissēga, sest se on ūks fangekaelne
Rahwas.

§. 554. Moses tōi sedda Rahwale teā-
da; ja Rahwas leinas wāga, kui nem-
mad sedda torowa Rōnnet kuulsid, ja kis-
kusid keik ommad Ehted ennestē ūmbert ā-
ra, ja allandasid ennast Jebawa ette sure
Kurwastusēga.

§. 555. Ja Moses laskis ennesele isse-
pāin'e ūks Telt ūlleslūa Lagri tahha, kau-
gele Lagri jurest ārra, ja nimmetas sedda
Kogrodusē, ehk Kolkotullemisse-Telt,
kuihō teikwo si Lagris kōlko ja toā jatima,
kes Jehowat noudsid. Ja se olli nenda, et
kui Mosest Lagrist wāhjalāks selle Telti ju-
re,

re, siis teie Rahwas piddi illestouma, ja
iggaüks omma Telri Ukse Suus seisima,
ja Mosest takka watama, senni kui ta selle
Telri sisse läks.

§ 556. Ja se südis, kui Moses senna
sisse sai siis se Pilwe Sammas tulli se
Telri Ukse peäle seisima, ja kui Rahwas
sedda nägid, piddid nemmad igga mees
senna pole kummardama Jehowa ette, ig-
gaüks omma Telri Ukse peält. Ja Jeho-
wa rääkis seält Pilwe Somba seest Moses-
sega, nenda kui üks Sõbber teisega rääib,
ehk Suust Suhho, ja Pallest Pallesse (kui
pühha Kirri ütleb). Ja Josua, Moses-
se Tener (§. 547), et lahknud mitte selle
Telri juurest ärra

§ 557. Ja Moses pallus seäl Jehowat
allandikult, et ta tedda võttaks juhatat-
da omma Teed, ja isse selle Rahma Sõat-
jaks jääks, ehk omma Palle nende eli las-
seks teia (§. 553). Ja Jehowa hallas-
tas

tas ja ütles: Ma tahhan ka sedda Asia
tehha, mis sa olled ütelnud, sest sa olled
Armo leidnud mo Silma eest, ja ma tun-
nen sind Nimme pärrast.

§. 558. Veel pallus Moses ja ütles:
Et näita mulle omma Au! Agga Zum-
mal ütles: Ma tahhan lasta teie omma
Headust so Silma eest mõdamina, ja
kulutada Nimme pärrast: Jehowa on
sinno ees! agga minno Pallet ei woi sa
mitte nähha sada, waid takka järrel pead
sa mind näggema, sest ükski Innimenne ei
woi mind nähha, ja Ellusse jääda.

§. 559. Ja Zummal kääkis Mosest raiu-
da kaks Rikwi: Lauda, nissamasug-
gused kui need esimesed ollid olnud, mis
Moses sure Wiha sees katki wiiskas (§.
548); ja ta peaks nendega illestullemä,
ütles Zummal, Sinai Mäe peäle, ja ükski
mu Innimenne egga Sojus ei piddand ni
kawa

Koua jälle tohtima Mäe liggi tulla (§. 521).
Ja Moses teggi nenda.

§. 560. Ja Jehowa tulli Pilwe sees
mahha, ja kulutas Mosessele Nimme pär-
rast: Jehowa, Jehowa (§. 558), ja läks
mõda temma Silma eest, ja kulutas: Je-
hova, Jehowa, üks Hallastaja ja armo-
linne Jummal, pitka Melega ja rikkas
Heldussest ja Tõest —. Ja Moses kum-
mardas ja heitis Silmili mahha, ja pal-
lus andeks Rahwa lillekohhut ja Patto.
Ja Jummal tootas sedda, ja muud Hel-
dust weel peäle.

§. 561. Ja Jummal käs kis Mosesst nen-
de ue kahhe Kiwvi Laua peäle (§. 559.)
Kirjutada keik needsinnatsed Seadusse
Sannad, mis peäl Jummal Israeli Rah-
waga Seadust olli teinud (§. 536), keige-
ennam need kümme Rässo Sanna (§.
531). Ja Moses jäi jälle Sinai Mäe
peäle nellikümme Päwa ja nelliküm-
mend

mend Sõd (§. 541), ja ei sõnud egga jo-
nud keige se Aja sees ühtegi.

§. 562. Ja se sündis, kui Moses Mäe
peält mahhatulli et temma Näggo hiil-
gas, otse kui Pääw paistab ommas Sel-
guskes, ja temma isse ei teadnud sedda mit-
te. Agga Aaron ja keik Kogodusse Ül-
lemad kartsid temma liggi tulla, kui nem-
mad sedda näggid; sepärrast, kui Moses
sedda teada sai, panni temma üks Kätte
omma Silmade ette, ja nenda rakis ta
nendega. Ja se sündis sest Ajust, et igga-
kord, kui Moses Rahwaga rakis räkida,
sis panni temma üks Nae ehk Kätte om-
ma Silmade ette, sest et temma Palle
Rahk hiilgas: agga iagakord, kui Moses
Jehowa ette läks räkima (§. 556), sis
wõttis temma se Kätte ärra.

§. 563. Ka Moses kutsus nüüd keik Is-
raeli Laste Kogodus kokko, ja rakis ja
kulutas neile keik, mis Jehowa temmale
Sinai

Sinai Mäe peäl olli käästnud, ja näitnud,
ja rääkinud (§. 541). Reigeessiti andis ta
teada, et üks heamelelinne And Rahwa
Käest tarwis lähheks (mis nende jures üks
üllestõstmisse Ohwer nimmetadi); sest
et Jehowa Muuls üks pühha Zone ehk
Maia piddi tehtama, kus sees Jehowa en-
nast tahtis ilmutada, ja temma Tenistus
piddi petama.

§. 564. Ja Moses nimmetas need As-
jad ülles, mis selle Ehhitamissels tarwis
olleksid, ja mis iggaüks heast Süddamest
piddi kottotoma Rehowale: Kulda, Hõb-
bedat, Waske, Wärwitud Lenga, Karmo,
Rahko, Laudo, Olli, kallid Rohhud, mag-
gusa Haisoga Rohhud, ja hiilgawad kallid
Kiwid.

§. 565. Rahwas Muulsid sedda Feik Rõ-
moga, ja lāksid, ja töid kofko, iggaüks sed-
da möda, kui ta Südda tedda ajas, ja ta
Waim hea Melega tahtis anda, ni hāsti
Meh-

Mehhed, kui Raesed, nenda, et Moses wi-
maks piddi lastma Feige se Lagri sees wäl-
jahūda, ja ärrafeelda, et nemmad ennam
koffo ei tooks, sest et se Tõteggemisse jure
ni paljo tarwis ei lainud, kui Rahwas
tõinad, sest neil olli kül ja rohkeste Feik
neidsuggusid Asjo.

§. 566. Ja sedda Tõdd hāllati teggema,
Feik sedda möda, kui Jehowa Mosessele
olli rääkinud, ja temmale need Munstrid ehk
Kuiud Feigest neist asjodest olli näitnud
Sinai Mäe peäl. Ja kaks Meest. Petsa-
leel ja Doliab, fedda Gummal nimme pär-
rast Mosessele olli nimmetand, ja neile sed-
da Tarkust Süddameste aānud, ollid need
Feiaēllemad selle Tõ jures. Ja Feik Meh-
hed. Kellel tarw Meel olli, ja fedda igga-
ühhe omma Südda ajas, need kutsus Mo-
ses se Tõ kallale, sedda teaggema, nenda et
se olli selge heamelelinne Sā.

§. 567. Sesamma pühha Majo ehk
Jum-

Jummala Tenistusse Hone (§. 563.),
tehti Laudadest, nenda et se sündis ülesseä-
da, kui Ibraeli Rahwas kussagil hingasid
ja Paigal seisid; agga ka jälle ühhest är-
ramõtta ja ärrawia kui nemmad Teekäi-
missse peäle läksid. Iggaüks Seina Laud
olli kümme Künart pitk ja poolteist Künart
lai, keik ühhe Mõõdo järrel, ja keik kow-
wast Sitrimi Puust, kaks kümme Laud
igga pitka Külle tarwis, mis Louna ja
Ohio pole tullid seäda, ja kuus Laud
Ohio poolt Otsale; agga Hommikopoolt Ots
jõi ilma Lauata, kust sisse käidi.

§ 568. Igga Laua Otsaks tehti kaks
Ja'ga Häbbedast, ja igga Laua Otsas olli
kaks Tappi, mis nende Jalgade sisse seä-
ti, kui need Lauad Seinaks püsti pandi, ja
Kuid-Rõngad ollid igga Laua Külges,
kust igaüks püsti ühe läbbi käisid. Keik
need Lattid ja Lauad need said Kullaga
karratud üle ja üle.

§. 569.

§. 569. Ja sured ja paksud Tekkid teh-
ti, mis nende Laudadest Seinade ümber
pidid kaima, keik kallist wärwitud linnas-
sest Lengadest; ja üks Tek käis üle se-
Maia ükse, ehk temma lahti Otse ees (§.
567), seäl ollid wiis Posti, Kullaga kar-
ratud, kuhho Kõlge se Tek rippuma pan-
di; ja nende Postide Jallad ollid Was-
sest.

§. 570. Ja selle pühha Hone pelmisses
Kattes tehti ka Tekkid; need allumisse
Korra Tekkid tehti Kite Karmadest, ja tei-
sed nende üle punnakaist Jära Rahhadest,
ja kolmas Kord nende üle Mauride Rah-
hadest.

§. 571. Ja üks Wahhe-Tek tehti, ka
kallist wärwitud linnasest Lengadest, ja In-
glide Kujud senna sisse koutud; se pandi
nelja Gamba külge rippuma, mis üks Tül
Maad Ohio poolt Otsast ärra, selle pühha
Maia sees ollid; ja se Tek pidid Wahhet
tegge.

teggema selle pühha Paiga ja selle Reiges
pühhamahhel.

§. 572. Ja üks Laekas tehti Sittimi
Puust, poolkolmat Rünart pitk, ja pool-
teist Rünart lai, kus sees need Tunnistus-
se Lauad (561.) piddid hoitama: se huti
Jehowa Seädusse Laekas, ja remma Seis-
misse Paik piddi ollema se Keigepühhamah-
Jao sees, se Wabhe-Tekki taga (§. 571).
Seest, ja wäljaspidi oli se Laekas Kul-
laga karratud, ja üks Kuld-Krangast rem-
ma über, ja üks Kuld-Krangast kumma-
gi Külle peäl, kust kullatud Kangid läbbi-
käsid, et sedda sundis kanda.

§. 573. Ja selle Laeka Kaan tehti sel-
gest Kullast, ja seal peäl üks Inglice
Kujo, ehk Kerubid, teine teise Orsa
peäl, kumbgi poolteist Rünart kõrge, ja
ühhes Tükis kumbgi selgest Kullast walla-
tud; nende Silma ollid wastatikkö ja
allaspiddi watamas selle Kane pole ja
nende

nende Tibad wäljalautud, nenda et nem-
mad ennamiste sedda Kaant nendega kat-
sid. Sesamma Seädusse Laeka Kaan
nimmetati Arraleppitamisse Kaneks.

§. 574. Ja üks Laud tehti selle pühha
Maja sisse, Kullaga karratud, kuhho peä-
le Ohwri-Leiwad Jehowa ette piddid pan-
dama, mis Ettepannemisse-Leiwad nim-
metadi; ja üks pissoke Altar (üks Rünar
pitk ja lai), kus peäl maggusa Haisoga
Kohhud Jehowale piddid suitsetud sama,
ja Suitsetamisse Altar huti, ka Kullaga
ülle karratud, ja mollemil igga Külle peäl
üks Kuld-Krangast, kust Kangid läbbi
käsid et neid sundis kanda (§. 572).

§. 575. Ja üks suur Lühter ehk Rün-
la-Jalg tehti, kolm Rünart kõrge, teik üh-
hest Tükist, selgest Kullast, ja üks Arro
käis temmal keskelt ülles, agga kolm Arro
kähelt Polett kummagi Külle peält; ja
igga Arrol ollid kolm Kaufikest, ja üks
Knup

Rnup ja üks Eilleke, ja se Eühtri Rehhal oli nelli Kaustest omma Rnuppudega, ja iggakahhe Arro all, mis temmal Rõrwast wäljaka sid, üks jämme Rnup ümberringi, teik ühhest Tükist, selgest Kullast.

§. 576. Ja weel üks Altar tehti (§. 574), mis wäljapool se pühha Maia, renima Uffe kohhal (§. 569.) piddi seisima, wiis Rünart iggapiddi lai, ja kolm Rünart kõrge kus peäl need Ohwrid Jehowale piddid ärrapõlletud sama; Laudadest tehti se Altar, ja seest õnes ja igga nelja Nurga peäl kais üks Post ülespidi wälja, need nimmetadi Altari Sarwed; ja temma Tulle Uffe wallati Wassfest, Wõrgo Wisi et se Tuhl mois läbbi langeda; ja nelli Rõngast selle Wõrgo kōlaes, et sedda ka Rungidega sündis kanda (§. 574). Ja teik selle Altari Ohwrimisse Rüstad tehti Wassfest.

§. 577.

§. 577. Ja üks Ou piddi selle pühha Maia ehk Telti ümber tallema, selgest Teltidest, mis Postide külge rippuma pandi. Ja need Teltid tehti, nenda kui Jummal Mosessele sest oli rākinud (§. 566), teik kallist linnasei korrutud Lengadest, wiis Rünart oli nende Rõrgus ehk katus ja sarda Rünart Pitkust kummagi pitk. Küllele, ja wiiskümmend Rünart kummagi Orsale (§. 576).

§. 578. Keigewimaks tehti weel need kallid Rided mis se Ullem Preester, ehk keigewillem Jummal Teistusse Tenor ja Seadia omma Ammeti Teggemiste jures seäl pühhas Pailas piddi Selga panne ma; üks ilma kaisita Kuub; üks Rünna Illo, kahheteistkümmne kalli Kiwwiga, kuhho sisse Israeli kahheteistkümmne Suggu Arrude Nimmend ollid raiutud; ja üks targaste koutud Wõ; ja üks lühhike Kuub, ja pitkad Kued, ja üks Pea-Katte teik kallist

Kallist linnasest Kidest ja korrutud wärmitud linnasest kengadest; ja üks Kroon õhukesest Kuld: Platidest temma Pähk; keif nenda, kui Jummal sedda Mosessele Mäe peäl olli näitnud ja õppetanud.

§. 579. Ja se sündis, kui se Eo keif walmis olli sanud, ja kui Abibi Ku kätte tulli, mis Jehowa essimesseks Alasta: Kuuks olli seadnud, sest et Israeli Rahwas selle Ku sees Egiptusse Maalt wäljaläksid ja ärrapeästeti, siis Jehowa rakis Mosessele ja ütles; et selle essimesse Ku essimesse Pääwal se pühha Tunnistusse Telt ehk Maja (§. 563), ja temma Du (§. 577) ja keif ta muud Tükid, essimest korda piddid üllesseätama, ja se Maja Jehowale pühhitsetud sama ja üks Pühha petama. Ja Moses teggi nenda.

§. 580. Ja kui se keif olli ülles seätud, ja igga Tük omma Paiga peäle pandud, siis wöttis Moses Pühha Olli, ja salwis ehk

ehk woidis sega sedda Tunnistusse Maja (§. 563), ja temma mollemad Altari, sedda wäheimat Suitsetamisse Altari (§. 574), ja sedda suremat Põlletamisse Altari (§. 576), ja pühhites neid se läbbi Jehowale.

§. 581. Ja Mosesse Wend Aaron salwis ka, ja seäti se läbbi essimesseks ülles maks Preestriks Israeli Rahwa seas (§. 578); ja temma Poegade ja nende Suguwõssa pärralt piddi se pühha ja Muu wäart Ammet jama Põlteni; ja need kallid Ammeti Kided pändi Aroni Selga, ja temma ohwerdas Jehowale se Põlletamisse Altari peäl (§. 576).

§. 582. Ja se sündis, kui nemmad nenda sedda Pühha hakkasid pindama Jehowale (§. 579), et se Pilwe Sammas, mis Jehowa nende Juhajataks olli seadnud, keif sedda pühha Maja ehk uui Roggodusse Telt (§. 555) kattis, nenda et Moses

Wolesgi lenna jisse et weinud minna, ja
Jehowa Au taitis sedda Moja.

§. 583. Ja sest Ujast olli se Rahwal
Märgiks, et kut se Pilw ülespidi tousis
se pühha Tunnistusse Telti peält, siis pid-
did nemmad hakkama emale minnema, ehk
se olles ka keske Dö Ueges olnud; ja kui
ta ennast hakkas mahhalastma, siis nem-
mad pidid seisma jama, ja omma La-
ger üleslõma, ja sedda Tunnistusse ehk
Summala Tunnistusse Telti ka, ni kau-
aks, kuni se Pilwe ehk Tulle Sammas
jälle ülespidi tousis, nenda et nemmad
wahhest hopis Alasta, ja weel kaueminne,
ühhes Paikas Alset olid.

